

САНА ОЛОХ

Х а б ы а т

1931 снл алтынны
15 нунуттан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 123 (5790)

1982 снл. Алтынны 12 күнэ
оптуорунньук

Сынаата
2 харчы

ССРС

60 снл

ЮБИЛЕЙНАЙ ЭБЭЭЭТЭЛИСТИВЭЛЭРГЭ — ЭРЭЛЛЭЭХ РАБОЧАЙ МЭКТИЭНИ!

«КЭНЧЭЭРИЛЭР» БЭЛЭХТЭРЭ

Эрдэнэ Эрстийн аа-
тынн совхоз маньны
фермаларыттан биир бас-
тыггарынан Хадаар от-
делениетын «Кэнчээр»
комсомольскай -ы ч ч а т
ферма буолар. Бу 7 ыан-
ныксыттаах ферманы
хабыс да сылын опы-
ттаах сүөсүһүт А. В. Со-
фронова салайар. Манна
сыл ахсын орто оскуола-
ны бүтэрбит эдэрээни
кыргыттар үлэни кэ-
лэллэр. Кинилэр ман-
ныксыт идэтин баһы-
лырта аан бастагы хар-
дыыдарыгар Александр
Васильевна ылаыктаах
сүбөтэ, кетит сыһыана.

сирэй холобура улахан
көмөлөөх.

Ол иһин буолуо, кол-
лектан хас биирдии чы-
лиэне, түстээх үлэтигэр
үрдүк эппизитиэстээхтик
сыһыаннаһан, маччират
түөрт ыйыгар хас биир-
дии фуражнай ынахтан
ортотунан 1184-түү нй-
лограмм үүтү ман ССРС
Конституциятын итаэниэ
Тыа хаһаайыстыбатын
үлэтигэр күүнэрин
көрсө ылыммыт соци-
алистическай эбэһээтэ-
листическай чистээхтик то-
лордо.

Коллектив төһө да
эдэрэн иһин, манна үлэ-
бэ төһүү буолар. ылым-
мыт эбэһээтэлистебэлэ-
рин мэлдьи ситиһилээх-
тик төдөрөр үлэтигэр
арыйааа суохтар. Үүтү
ылымга сайынны ыйдар-
га бэлэтэммит кирби-
лэрин сөттө ыаньыксыт-
тан бэйэ аһары түстү-
лэр. Бастык көрдөрүү-
лөөхтөрүнэн фермада ик-
кэ сылын үлэлиир Ев-
доксия Федорова уонна
Матрена Григорьевна бу-
лаллар. Кинилэр графич-
тарын туһааннааһынан

хас биирдии фуражнай
ынахха 235-тин уонна
142-тин килограммынан
куоһаран иһэллэр.

Бу күнөөргэ бастык
коллектив чилиэннэрэ,
«Сүөһү итинтэ—тыа си-
рингэр ударнай фронт»
дизин девизинэн салыта-
ран, күһүңгү икки ыйга
үүтү ыамы таттары тү-
һэртөт, ынах уолуутун
таһаарбат иһин куотала-
һымы кирсэн, Чыаппа-
ра сүөсүһүттэрин баһы-
мын өһөөн хас биирдии
фуражнай ынахтан 450-

нуу кг үрүт илгэни
ыларга сорултанан ордук
түмсүүлээхтик үлэлиил-
лэр. Кинилэр балаан
ыйыгар фуражнай ынах
ахсыттан 288-тыы кг
үүтү ман графичтарын
68-тыы кг аһардылар.

Ол эрээри манна бары-
та эриэ-дэхси үчүгэй
буолбатар. Кыстыкка ки-
рингэ таһаарыллыбыт
итээстөр, бытаарылар
үүт-ас ситэ ыдыллыбак-
ка хаалытыгар, хаа-
чыстыбата намтааһыны-
гар тиэртилэр. Ону «кэн-
чээрлэр» туоратар
кыахтаахтар.

В. РУФОВ.

Я. С. Барашков —
идэтинэн шофер. Ол
эрээри киһи хас да
сылтан бэттэх сүөһү
кититигэр үлэлиир.
Балигин Карл Маркс
аатынан совхоз Одь-
лууннаабы отделе-
тын Тонургэстээгэр
ытчат сүөһүнү көрө-
харайар.

Кыһамнылаах сүө-
сүһүт юбилейдаах
сылга үлэтигэр үчү-
гэй түмүктэри сити-
һэр. Агардас кэнини
икки ыйга бэйэтигэр
сыһаарыллыбыт 50
кыраһын хас биирдии-
тин ортотунан 57-тин
кг төлөһүтэ.

Сүөһү кыстыгы тэ-
рээһинээхтик атаа-
рыыга болтонголор
ытырыларын өһөөн,
Яков Степанович юби-
лейдаах кыстыкка 50
мөлтөх туруктаах кы-
раһын тутта уонна хас
биирдиилэрин 110-нуу
кг итээһэ суох төлө-
һүтэргэ эбэһээтэли-
стебэ ыһына.

Снимокка: Я. С. Ва-
рашков.

П. Оконешников
фотота.

Сыллаабы—баар!

АРЫЫЛААХ. Отделе-
ние сүөсүһүттэрэ юби-
лейдаах снл саваданыа-
рыттан эриэ-дэхси үлэ-
лэни үүтү государствода
атыылааһын сыллаабы
былаанын болдоһун. Үс
ый иһинэ толордулар.
Государствода былаанга
нөрүдлүбүт 3100 центнер
сннуугар 3157 центнер
үүт туттарылына. Фу-
ражнай ынах ахсыттан
эртотунан 980-нуу кг
үүт ыанна.

Онуоха сүөһү итинтин
маастара А. С. Варла-
мов салайар. Хомусгаах
комсомольскай -ы ч ч а т

ферма коллективын уон-
на биирдиилээн сүөсүһүт-
тэр улааа дьулуурдара
төһүүнэн буолда. «Во-
туот Знага» орден нава-
лера М. Н. Иванов снл
тобус ыйыгар ынаһын ах-
сыттан 3164-түү кг үүтү
ыан саамай үрдүк көр-
дөрүүдөннэ. Ытчат Егор
Манаров 1282-дин кг.
Н. П. Потапов 1157-дин
кг ыаннар эмнэ былаан-
тарын куоһаран иһэллэр.

Отделениева бу күн-
нөөргө ынаһы үстэ ыыл-
лар, сүөһүгэ эбн аһы-
лыгы бэлэмнээн снэтин
сөптөөхтүк тэриллэр.

М. КИРИЛЛИН.

«Юностар» үрдүк кирбиилэрэ

СОЛОВЬЕВ. Комсо-
молка Марфа Кроинни-
кова салайар «Юность»
комсомольскай -ы ч ч а т
ферматын коллектива
сыл саваданыабыттан
фуражнай ынах ахсыттан
1739-туу кг үүтү ман
совхозка социалистичес-
кай куоталаһыы иһини
күүнүгэр иһэр. Манна 10

ыаньыксыт бары хаа-
лыылаага суох эриэ-дэх-
сини үлэлиилэр.
Маччират ыйдарыгар
үүтү валовой ыаһынгга
эбэһээтэлистебэлэрин 27
бырыһаанынан куоһар-
дылар. Ити кэмгэ эдэр-
дэртэн Евдоким Николае-
ва ынаһын ахсыттан
1158-дыы кг үүтү ман
саамай үрдүк көрдөрүү-
лэниэ.

У. АТЛАСОВА.

Связистар ситиһиилэрэ

Сибээс оройуоннаабы
уэлиин коллективна
ССРС тэриллэбитэ 60
сыла туолуутун көрсө
социалистическай куотала-
һыны бадачча көдүүс-
төөхтик тэрийэр. Ол тү-
мүгөр тобус ыйдаах со-
рудактар ситиһилээхтик
толорулунулар.

Сыл саваданыабыттан
303,9 тыһ. солк. тариф-
най дохуот илгэрилин-
нэ, 235,2 тыһ. солк. кээ-
мэйдээх бордодуусууа
онорулуна. Ити—бы-
лааннамыттааһар ор-
дук. «Союзпечать» от-
делениетын табаарын эр-
тирингэр, бэчээккэ суру-
тууга, розничнай эргиз-
кэ, радио уонна телефон
точкаларын киллэрингэ
бэлэтиэтиллибит кирби-
лэр эмнэ ыһылынылар.

Отделениедар куотала-
һылыгарыгар Туора Күөл-
дээги (Хайахсыт, началь-
ник В. Н. Флегонтова)
уонна Мырылатаабы
(Р. С. Кириллина) отде-
лениелар ордук көрдө-
рүүдөннэлэр.

«СО» корр.

Бааһына быйаһын үрдэтэн

БАХСЫ. Владимир Ин-
нокентьевич Барашков
салайааччылаах түөрт
күннээх снптэстипр зве-
ис быйыл сайын 1000

С. ФЕДОТОВА.

БУКА БАРЫ—ХОДУУЛААҤЫНГА!

Быйылгы сүөһү кыстыгы сүрүн ура-
тыларынан от аһылын кэмчитэ уонна
хаачыстыбата мөлтөбө буолар. Ону
снбээстээн алтынны 11—15 күһүрү-
тэр оройуон киһиннээри үлэ коллектыв-
манын эппизиттээтилэр.

В. СТЕПАНОВ, лесхоз
директорын э. т.

— Шефтээх Хадаар
отделениегар 20 тонна
ходууну ходуулуохтаах-
пыт. Ону бүгүн суббу-
туньуктуу 8 киһи та-
дыста. Биир нэдиэлэ у-
тата үлэһэхпит.

В. ПОПОВ, «Сельхоз-
техника» холбоһук кы-
лаабынай инженерэ:

— Быйык Сыланг от-
делениетын садалтатын
кытта сүбээһэн Өйүк

үрээгэр үлэлиир буол-
бут. Былаанмыт 30 тон-
на. Онуоха 30-ча киһи-
лээх маассабай тахсыт-
ны оноробут.

А. ЛИСТИКОВ, пром-
комбинат директора:

— Болтоно отделение-
та кыстыгына оройуонга
таһаарыт ытырыытын
өһөөн, 15 тонна ходууну
сөвдотуоннаахтаахпыт.
Оно бу күннөөргө тахсан
үлэлиэхпит.

Н. НАУМОВ, олох-дьа-
һах комбинатын дирек-
тора:

— Ходууга Сыланга
10 тонна былааннаахпыт.
Охсууга 10-ча эр киһини
таһаардыбыт.

Г. ИВАНОВ, аэропорт
начальнигы:

— Шефтээх Хатылы-
бытыгар 5 тоннаны кууе
үрдүнэ оттуохтаахпыт.
Онуоха коллектив үлэ-
тигэр графичнак та-
һаарарга быһаардыбыт.

Оройуон совхозтарыгар сүөһү аһылыгы бэлэмнээһин түмүгэ

Совхозтар	От (тонна)			Снптэс (тонна)		От итээккэтэ (тонна)	
	былаан	туолан	тодорук бырыһа	былаан	туолан	былаан	туолан
Карл Маркс	13900	8137	58,5	2400	5470	250	280
Субуруускай	7900	5162	65,3	1300	3825	250	202
Эрдэнэ Эрстийн	10600	7247	68,4	1800	1900	300	443
«Чурапчы»	7600	4495	59,1	1500	3398	—	—
Ор. үрдүнэн	40000	25062	62,6	7000	14593	800	925

Тыа хаһаайыстыбатын производственной управлениета.

Саратовскай уобалас
бааһыналарыгар кыһы-
гы культууралары ыһы
бара турар. Үүһүү-83 ба-
га төрүтэ ууруллар. Бы-
ыл кыһыгыны культуу-
лар ыһылыларын нээ 1
мөл. 100 тыһ. гектарга
унэрдилибэ.

Снимокка: «Везимян-
ский» совхозка кыһы-
гы культууралары ыһы.

Ю. Набетов фотота.

Комментатор колонкалар
КРИЗИС УГААЙЫТЫГАР

Көпчүлүк кезинде АХШ президенти Р. Рейган баштаган администрациянын «рейганомия» деген аттанар буолбут экономикалык политика кытта көпчүлүк сатаан учурааттаах тылын эппэтэх күнэ деген суох буолла. Президент итинин дохсун айтканнан өйдүүр уустуга суох: этинингэ конгресс быыбар буолуохтаах, оттон дыһаайар республиканскай партия үгүс кандидаттар. «рейганомия» АХШ-рын кризис угаайытыгар калдаран биригитин быһытынан, ыарахан балаһыаньада түбөстүлөр.

Байыаннай ороскуоттары үлүнүрэн туран, Вашингтоннаагы администрация ол америкаанскай экономиканы саргаксиритигэр суоттаммыттар. Дын дыһалайыгар кини авантюристскай, милитаристскай күрөс экономиканы олуо марахан турунна киллэрэ. Тагнармы бары уон төрдүс ыйын салганар. Ааспыт сүл от ыйынаахтын кытары тэһнээххэ, промышленнай производство намыһаа 10 бырыһаанга тийдэ, оттон оборудованиа оңорон таһаары оңоорор улаханлык—18 бырыһаанга тийдэ намыһаа.

Байыаннай-промышленнай комплекс дыһаанскайта милитаристскай производствоны кэһсириттэн барыны сөхсө одорор көһсириттэр «миллионердар правительстволара». Рейган администрациятын АХШ-гар итинин ааттыллар, борустуой американецтары кризис быһытынан-майгытын содулларын тэһүүллэригэр күһэйэр. Дойдуга хайы-үһэ билитин официалайдык регистрацияламмыт 11 мөлүйүн көһнэ үлэтэ суохтар баар буолдулар. Профсоюзтар аадалла-

рынан кинилэр өссө элбэхтэр—15 мөлүйүннөр. Ити үлэтэ суохтар, бир кинсэни учурааттаах туруорар буоллар. Аглайтискай океан кытылыттан Тихай океан кытылыгар тийи суббууо оттоло.

Итин кытары тэһнээххэ дохуоттара кини таһыгар барар. Америкаанскай рабочаайдар диниһаах хамнаста-тан 1977 сылаадыны кытары тэһнээххэ 15 бырыһааннан намыһаа. Правительство доруо-буһа харыстабылын учурааттанын, социалай по-собиедары уонна атын не программалары үбүдэ-тин харыстаах суох сар-байар. Оттон кини хайа-ниһэ самай дыдангы-лар мунгуналлар. Сабал-ланнан үлүүһүүнү күүһүрдэн турар. Рейган администрацията нолу-гу улаан ыратар.

«Дыһаанскай хапканы-гар» улаан элбэх амери-канецтар хаптараллар. Хайы-үһэ билитин 32 мөлүйүннөр дыһаанскай официалайдык би-линиһит таһымыттан намыһаа дохуоттаахтар. Быһыл ити мунга-сорго-хылааһчылар ахсаан-нара, күүтүллэрин кур-дук, өссө 4 мөлүйүн ки-һини эбилдэ.

Улаан биржаларыгар сүһүннэ учурааттар, үтүө-нү оңорор тарилталарга төһөннэ мин иһин учурааттааччылар. 3 мөлүйүн көһнэ дыһаанскай-уота суох аһаас халлаан иһ-ныгар олоһотчулар—ити барыта отутус сым-лардыагы «улуу кризис» минималтаах көһин са-наллар. Арбанар амери-канскай олох сирин, мө-лүйүнүнэн американец-тары ырахан эрһи-мү-гу тулуйарга күһэйбит «рейганомия» түмүктэ-рин «үтүө көһүүллэр» итининтэр.

И. АБЛАМОВ,
СССР ырытааччыта.

Редакция почтамыттан
ХААН СУУНУОХ БЭЙЭБИТИЙ?

Холтовоҕо баанньык дьыа наһаа эрэрбитин туһунан үгүстүн туруор-сак, быһыл сана баан-ньык тутуута садалаагы-та. Үрдэ сабыллара, муостата тэлгитиллэр, иһтэр системата оңо-буллара хаалан баран үлэтэ бытааран тардыл-лак турар.

Оттон сана ситэрил-лэр дээр эргэ баан-ньык сөхсүтэ түһэн оттон туһунан кини да-даны кыһаахат.

Нэһилээннэ хаһаанга дээр сууммака оло-руой?

Т. СОКОЛЬНИКОВ.

Туһааннаах органнар баһаарыларынан быһыл алтынны 1 күнүттэн суолунан сымдыыга аналлаах көрүү мытты-ла турар.

Райсовет исполкома оройуонга көрүүнү мы-тар комиссияны төһөйдө.

Комиссия суолунан сымдыыга куттал суох буолуутугар обществен-най төһөдүлөр үлэлэрин саргаксириттэххэ, Улахан

(Салгыта. Итин хайыт 121-122 №№ көр.)
х х х

Тимофей ээтэ күн сар-нилэстэ. Элбэх нэһи-лиминнээх кууһнары, Смоленскай курдук ула-хан куораты босхолосто. Днепр өрүбү туорааста. Ол тухары бүтүгү кур-дук дохсун, күүстээх-тардары атааканы көрө-лүгэ. Икки өттүгүн ха-быр халсыһы түмүтэр иһини диэки сыбарыһы тахсыбатах курдук этэ. Ол эрээр «Смоленскай-тан 80-ча километр сир-отон киирдит» деген биллэрдилэр. Олаата өс-төөх көтөрүүтэ улахан, бийиги димээһини күүстээх.

Туохтан даҕаны куор-ат иһигэр сарнилээр ордуу суоһар буолар эбит. Хайа этэстэн, хан-нык мунуктан уот аһан охторуохтара биллибэт. Өстөөххөр субу нэһилэ-түһүөххүн эмнэ сөп. Өссө куотар көһсириттэр уот-таан барбыт балыһан ба-һаардара «һөх төдөнүнэн өрүкүһэр. Хаарыан ту-туулар хара хороо-буол-буттары көрө-көрө хаа-нык халсыһы, өлөртөн да куттаммат өс-саас үөскүүр.

Ахсыс күн, үгэс кур-дук, артиллерийскай ба-лэмизиниттэн садаланна. Тыаска тыас тиксир-сүлэр эһин сөһөдүйдө, күн элбөөрдө, халлаан хараарда. Улахан уот-уарыһыттар, атаакаа киирэр чаас тийэн кэл-лэ. Тимофейдаах расче-тара, уопсай сыапан хаалсыһа, сыбары-һытынан барда. Кылгас тохтобуллараах дылу-схан киирин буолла. Ыл-сыта биллибэт ытмала-һын өртөтүтэр иһэн Ти-мофей түүрүллэ түстэ. Бастаан долгунга хача-данан эрэр курдук, ту-лата кытарымыттан ылаттаабыта. Оттон чу-һунууру чуумпу саба ба-таабыта. Төһө өр иһи-ник сыһыта биллибэт. Өйдөнөн кэлбитэ: саи-тардар бэрэбээһини сымдыллар эбит.

—Табаарыс садлаат, баһырыһыны. Бийиги сагабытын истэһин дуо?

—Истэһин.

—Үчүгэйдик көрөбүн дуо?

—Көрөбүн.

—Ничего, үчүгэй буолуон. Үс сиринэн оскуолка таппыт. Бийиги бардыбыт,—диэт на-һылыада көтөрөн эрэл-лэрэ баара.

БОЛБΟΥН: көрүү бара турар
СУОЛГА СЭРЭБИ КҮҮҮРДҮӨХХЭ

болдомто транспорт сред-стволарынан дыону та-һыма дэг-оһол тахсы-тын сэрэгинэ уурул-луохтаах.

Сельсоветтар испол-комнарын председателлэ-рэ, үлэ коллентавтарын салайааччыллара суолунан сымдыыга куттал суох буолуутун хааччыһыта практической дыһалла-ры ылаахтаахтар.

Суол төһөдүлэрин уон-на дыһаанскай коммунал-най хаһаайыстыба произ-водственнай управле-ния салаалара уулус-салар уонна суоллар ту-рунтарын тупсарыта

Никита Корякин
СУҢУМУУР СУЛУСТАР

Ити алтынны иһис күнэ этэ. Калин билбитэ, санааһын өрө көтөрөн «ничего» диэбиттэр эбит. Ыарахан баһыран хас да госпитальга түөрт ий өмтөһүтэ.

х х х

1944 сыл бэс ыйа. Бастаан Велорусскай фронт. 19-с механизиро-ваннай бригада састаабы-гар рядовой Ноговицын иһини фронтга киирби-тэ.

—Бу албан ааттаах бастаан Красноводскай корпус этэ. Ити ый 26-с күнэ буолар түүнүгэр би-һиэхэ ураты эппэттэх-сорудук кэлбитэ,—диэн саллаат бейитин ахты-тын садалаар. —Кыргы-һы Велорусскай аһы-лар бара турара. «Вели-кохуу» дээрэ. Биһиэхэ үгүс танк, автомашина баара эрээр, тыаһа суох киирэн өстөөх фронун тоһо көтөн кэтэһиттэн уот аһар сорук турбута. Батальонмут сатыы ба-лар буолбута. Түүнү хараһаан саптан суол-устун айаһаан бири да-риэбинэ кэлбиһит. Ии-нибиттэр немецтэр са-далара иһилинэ. Сонно тутта тардаа оһустубут. Кылгас баһы хонуу тү-бөстө. Сытарбытын аһа-һыта, өстөөх кутаа уоту аста. Хабыс-хараһаа иһ-ки өттүттэн харса суох ытмалаһы буолла. Би-һиэхэ окуопа деген суох, хонууга көһсириттэн сы-стабыт. Тоһуур ити миста-һын үчүгэйдик билэрэ чуолкай. Оттон бийиги кинилэр уоттары сүрүн сыал оһоһунубут, онон кинилэргэ да дылаан дөһөн буоллубут. Сотору тыастара убаан барда. Ручной пулемекка иһинэ эһиттэ. Иһис нүөмэрим баһыран туораата. Сөһо-тобун ытмалаһы сытан аһы пулеметум харан хаалла. Көрбүтүм: дис-каһын аһарын тоһо ытан нэһиситтэр. Ыксаан ки-һим автоматын сулбу-тардан ылаан иһириттим.

Өстөөх утарыһат буол-бутун көһнэ түмүтүбүт. Отделение командига эмнэ баһырыт. Ити кыргыһыта отделение-тан иһки өлүөр, иһки баһырыт—төрдүөһө ор-дубуһут. Хаарыаннаах доһотторбутун сүтөрдөх-пит ол.

Чолчу дыһаллары олох-туохтаахтар.

Ис дыһала отдела кө-рүүү төһөһиннээхтэ ытмалаһа, суолу-нан сымдыыга рейдэ-лэри, бэрэбээһинлэри төһөһиннээхтэ.

Көрүү түмүктэрэ са-һынны 5 күнүгэр Саха АССР Ис дыһаларын миһистирствотын ГАН-отделлар түһэрлиһэ-лэхтэр.

Сарсыарда чуолкайдаа-бытара, ротабит бири-танковий пулеметтаах, аһыһах саллааттаах хаал-быт. Күн тахсыта бата-һон атаакалыр бири-аһаһытла. Өстөөх дэрэ-бинэттэн тахсыбыт кур-дукта биллиһэ. «Ыраа-тыннарбаака доһотторбу-тун изэһиннээһини» деген тыһыс тыһлар иһилини-лэр. Волдыоммут көһнэ ки-һим киирин садаланна. Хо-мулла илин бурдуктаах баһыһынан киирэн бири-дэһа таһыгар тохтооту-бут. Мин онно дыһно-руу арыһы иһирдэ өттү-таргар таһа турбут ха-һаа баары булан сыт-тым, Сотору немец са-нолеттара көһүтүлээн бардылар. Станковий пу-леметтаах уолаттар са-һалара: «Өстөөх—көһи-битигэр»,—диэтилар да пулеметтарыл эргитэ-тартилар. Саһардыы эр-гиллэн эрдэхпитинэ чугас бомба түһэн дэлби барда, оскуолалар тыһыһырды-лар.

Буруо, буор намыһа-һына көрбүтүм: пулемет-най расчёт уолаттара мы-тыа хаан буолан өлө-сыталлар эбит, немецтэр мин иһикөр бурдукка киирдилэр. Куоһааха сы-тар буоламмын көрбөтү-лэр. Иэс күүтэр из-лэһэ, ытмалаһа сыт-тым. Биирдэ өйдөөбүтүм: дыһонум чуһууан биригит-тэр эбит. Мин кинилэр дини ыстаным, сотору буолум. Үһүс ротаттан төрдүөһө ордуһут эһи-лэ: взвод командира, старшина, рядовой узбек уола уонна мин.

—Сөһотобун эр ытла-һастын, хамаанданы иһи-бэтэһин дуо?—диэн ко-мандир тыһыстык ыһы-та.

—Истабэтэһин, табал-рыс старшай лейтенант,—диэтим мин.

—Хорсун саржикит би-һиэхэ наада. Ол тыһаан баран ханһын да түгэн-нэ команданы күүтэр буол,—бу сырыһа субэ-һирдэн намыһыһын эттэ.

—Кини уота бүтүн ба-тальянга көмөлөстө,—

старшина көмүһүннэ иһи-мичээрдэтэ.

—Вилигин бастаах ро-таны кытта холбоһобут. Ол сытар дыһноһорго ти-һин сыапка мыттыл,—диэтэ командирбыт.

Вили узбек уолунуун сыапка тийэн иһки куо-һааха иһки аһы сытты-быт. Ытмалаһы садала-нан барда. Немецтэр олус элбэхтэр быһыһылаах, та-һа суох халсыһы деген манна буолла. Ол да иһин буолуо, иһин тыаһа дээр өссө таһаан биэрэр биригээс кэллэ. Ыгар-бытын кубулуһааһа эрэ таһаан иһиттэ. Буудла тыһыһырда. Аһаһас сир түбөһөй сүтүк үкөөтө. Ол иһэн мин аһиһэр тап-тардым. Тыаһа таһаан тү-мүтүбүт. Ити көһнэ ме-ханизированнай бригада күүһэ тоһо аһыһа киирэн били биһиэхэ бөрдимей-бит «эроттери» хороо курдук көһсириттэр этэ. Онон бийиги батальон-мут сорутун чиһтээхтик тоһотубута.

Эмнэ мин курдук или-тингэр баһырыт иһини ханһылаан медсанбаака мыттылар. Ыйбыт туһаа-һыһыларын тыа устун үс километр көһинэ сир-и бардыбыт. Ол изэһитти-нэ эмнэһэ отучча хара таһастаах иһилээх өт-рөт иһирэн кэллэ. Бийи-гиттэн 300 метр буол-дуохтарын сөп. Көрөт, тохтуу биэрдиһэр. Ки-һадалатыгар, кылгас сир түбөһтө, саһа оһсор ыһах суох буолла. Винокыһаан көрдүлөр быһыһылаах, ытмалаһытынан барды-лар.

Киним «бэһиннэх» диэ-битигэр, өмүрэх курдук, сөһөһө оһустум. Хайы-таан балла биэрдибит уонна, илибитин өрө уум-мутунан, аргыһы утары бардыбыт.

—Сөһө өйдөттүн, көр эрэ, олох чугас эбит. Чу-һаһаан иһэн ыстаныһа-һыт,—диэтим мин.

—Өлөттөн тыаһа сыс-та тийиһэх, чуолкай не-мецтэр. Эн туора ыста-нарга сымалла биэрээр,—диэн истэ иһим.

(Бүтүтэ бэтэһтэһи).

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Дьячовская Клара Ивановна оройуоннаагы иһин баһыһаан бэриллибит 093414 №-дээх больнич-най лине сүлүттүнэн динэ суолунан аабыллар.

Хайахсыт сельсоветын исполкома сельсо-вет депутата, шеф М. И. Полсеева иһэтэ **ПОЛСЕЕВА Анастасия Константиновна** уһун ырахан ыарыһтан өлбүтүнэн кутур-данын биллэрэр.

Таһыһыр оробут, сизммит, аймахпыт, та-баарыһыт

СПИРИДОНОВ Вана соһумардын өлбүтүн, диниһаах курутуһаан туран, билэр доһмутугар иһиннээрэбит.

Төрөлүүтэрэ, эбэлэрэ, эһэтэ, аймахтара, табаарыстара.